

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการนำหลักธรรมมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงานกับการบริหารคุณภาพของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 ครั้งนี้มีการสร้างแบบวัดที่สร้าง โดยได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงมาใช้ในการเก็บข้อมูล โดยขอให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 11 เป็นผู้ตอบแบบวัดต่าง ๆ แล้วนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับ ในส่วนนี้ได้กล่าวถึง สมมติฐานการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นิยามปฏิบัติการ ตัวชี้วัด ข้อคำถาม การวัดและการให้คะแนนสำหรับแต่ละตัวแปรของการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และเกณฑ์ที่ใช้อภิปรายผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 10 จำนวน 41 แห่ง ซึ่งมีผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ 10 แห่ง ตามสัดส่วนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมกลุ่มที่ 10 แต่ละจังหวัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 กลุ่มที่ 1 (กลุ่มจังหวัดมหาสารคาม) ได้แก่ 1) โรงเรียนพระปริยัติธรรมบาลีสาธิตมจร.วัดอภิสิริ 2) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญวัดสุวรรณาวาส 3) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวชิรญาณอุตรดิตถ์ 4) โรงเรียนพระปริยัติธรรมปทุมพิทยากร 5) โรงเรียนพระปริยัติธรรมปัจฉิมเชียงใหม่ 6) โรงเรียนพระปริยัติธรรมอุทัยทิศวิทยา 7) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดหัวหนองสังฆประชาสรรค์ 8) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดหัวดงนาค่าย 9) โรงเรียนพระปริยัติธรรมทัพป่าจิก 10) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดยางสีสุราช

1.2 กลุ่มที่ 2 (กลุ่มจังหวัดกาฬสินธุ์) ได้แก่ 1) โรงเรียนชัยมงคลวิทยา 2) โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดกลาง 3) โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสิมนาโก 4) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดปฐมแพ่งศรี 5) โรงเรียนพระปริยัติธรรมหนองบัวพัฒนาวิทยา 6) โรงเรียนพระปริยัติธรรมไชยวารวิทยาเสริม 7) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบุญศรีกาฬสินธุ์ 8) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดวีระวงศา 9) โรงเรียนพระปริยัติธรรมสุนทรปริยัติธรรมวัดกลางเมือง 10) โรงเรียนพระปริยัติธรรมสุพรรณภูมิวิทยา

1.3 กลุ่มที่ 3 (กลุ่มจังหวัดร้อยเอ็ด) ได้แก่ 1) โรงเรียนพระปริยัติธรรมปริยัติสารคุณ 2) โรงเรียนพระปริยัติธรรมธีรปริยัติ 3) โรงเรียนพระปริยัติธรรมมงคลญาณปริยัติ 4) โรงเรียนพระปริยัติธรรมสุเทพนครวิช 5) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวิโรจน์ผดุงศาสตร์ 6) โรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีทองนพคุณวิทยา 7) โรงเรียนสามัคคีปริยัติธรรม 8) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม 9) โรงเรียนพระปริยัติศรีอริยวงศ์ 10) โรงเรียนพระปริยัติธรรมทุ่งศรีเมืองวิทยา

1.4 กลุ่มที่ 4 (กลุ่มจังหวัดนครพนม) ได้แก่ 1) โรงเรียนปริยัติธรรมเทพบัณฑิตวิทยาลัย 2) โรงเรียนพระปริยัติสามัญโพนทองวิทยานุสรณ์ 3) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดพระธาตุพนม 4) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดศรีชมพู 5) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดศรีหน้าถวิลวิทยา 6) โรงเรียนพระปริยัติแผนกสามัญศึกษาวัดพระธาตุเรณูวิทยา 7) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดศรีสงคราม 8) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดมหาธาตุ 9) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดพระซองวิทยา 10) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดศรีสว่าง และ 11) โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดธาตุประสิทธิ์

ในงานวิจัยนี้ได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ประเภทผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ หัวหน้าฝ่ายงบประมาณ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคล หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 287 รูป/คน

2. ประเภทครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จำนวน 410 รูป/คน

รวมขอบเขตด้านประชากรทั้งสิ้น จำนวน 697 รูป/คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ
ศึกษากลุ่มที่ 10

กลุ่ม	จำนวนประชากร (N) รูป / คน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n) รูป / คน
กลุ่มที่ 1	174	88
กลุ่มที่ 2	174	88
กลุ่มที่ 3	174	88
กลุ่มที่ 4	175	88
รวม	697	352

2. กลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 697 รูป/คน (ตารางที่ 3.1) นำมาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แนวคิดการกำหนดขนาดตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 125) และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 5% สรุปได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 352 รูป/คน โดยมีวิธีการคำนวณสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N แทน ขนาดของประชากร

n แทน ขนาดของตัวอย่าง

e แทน ความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงร้อยละ 0.05

ส่วนวิธีการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Cluster Sampling) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แบ่งผู้บริหารออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มผู้บริหาร และ 2) กลุ่มครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่

2.2 ในแต่ละกลุ่มแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4

2.3 หลังจากนั้นวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) แล้วเลือกผู้บริหารในกลุ่มนั้น ๆ โดยใช้วิธีการจับสลาก ซึ่งผู้บริหารจากโรงเรียนต่าง ๆ มีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน

3. ตัวแปรในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้แบ่งตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ตัวแปรกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม
หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

ตัวแปรกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ การนำองค์การ การวางแผน
เชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียน การวัด-การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร และ
การจัดการกระบวนการ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) เป็น
เครื่องมือวัดตัวแปรเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยภาคสนาม ซึ่งแบบสอบถามประกอบไปด้วยคำถาม
3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ สถานภาพ
วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งในสถานศึกษา ประสบการณ์ทำงาน อัตราเงินเดือน

ตอนที่ 2 ธรรมเนียมปฏิบัติของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 10
ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 หลักนิติธรรม

ด้านที่ 2 หลักคุณธรรม

ด้านที่ 3 หลักการความโปร่งใส

ด้านที่ 4 หลักการมีส่วนร่วม

ด้านที่ 5 หลักความรับผิดชอบ

ด้านที่ 6 หลักความคุ้มค่า

แบบสอบถามธรรมเนียมปฏิบัติของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่
10 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีค่าระดับคะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การบริหารคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
กลุ่มที่ 10 ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับการบริหารคุณภาพ 7 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การนำองค์การ

ด้านที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์

ด้านที่ 3 การมุ่งเน้นผู้เรียน

ด้านที่ 4 การวัด-การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

ด้านที่ 5 การมุ่งเน้นบุคลากร

ด้านที่ 6 การจัดการกระบวนการ

แบบสอบถาม การบริหารคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
กลุ่มที่ 10 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีค่าระดับคะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารคุณภาพตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 10

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับ โดยผู้วิจัยได้นำ
แบบสอบถามทั้ง 3 ตอน มาทำการหาคุณภาพ ได้แก่ หาความเที่ยงตรง (Validity) และหาค่า
ความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่จะนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริง
ซึ่งมีรายละเอียดของการหาคุณภาพเครื่องมือดังต่อไปนี้

ขั้นที่หนึ่ง การตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ในการหาความเที่ยงตรงของแบบ
วัดที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบ
เครื่องมือวัด ซึ่งมีการกำหนดหัวข้อตามนิยามปฏิบัติการของแต่ละตัวแปรให้ครอบคลุมถึงสิ่งที่
ต้องการศึกษา แล้วสร้างข้อคำถามเป็นจำนวนมากกว่าที่จะใช้จริงประมาณ 2 เท่า หลังจากนั้น
จึงนำแบบวัดที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณามีเนื้อหาครอบคลุมตามนิยาม
ปฏิบัติการของตัวแปรหรือไม่ และดูภาษา สำนวนของคำถามว่าเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่
โดยใช้วิธีการของ IOC แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ (Face Validity) จนได้แบบสอบถาม

ที่สมบูรณ์ มีวิธีการคำนวณหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Objective Congruence) IOC ตามสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
(Index of Item – Objective Congruence)

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่สอง การตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขข้อมูลแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) แล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร โรงเรียนนอกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1984 : 160-161) โดยสรุป แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยนี้ทั้งหมดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้งก่อนทำการวิเคราะห์แล้วนำไป

ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาความถี่ และค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมบรรยายความเรียง
2. การวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกกลุ่มที่ 10 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอทำใน

การแบ่งให้คะแนนหลักธรรมาภิบาลและการบริหารคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 10 ใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 55) โดยทำการแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีระดับธรรมาภิบาลมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีระดับธรรมาภิบาลมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีระดับธรรมาภิบาลปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับธรรมาภิบาลน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีระดับธรรมาภิบาลน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์การบริหารคุณภาพของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 10 ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 55) โดยทำการแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้

4.51 – 5.00	มีระดับการบริหารคุณภาพมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีระดับการบริหารคุณภาพมาก
2.51 – 3.50	มีระดับการบริหารคุณภาพปานกลาง
1.51 – 2.50	มีระดับการบริหารคุณภาพน้อย
1.00 – 1.50	มีระดับการบริหารคุณภาพน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานกับการบริหารคุณภาพของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 10 ใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ซึ่งมีการแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ระดับความสัมพันธ์ของ วาโร เฟ็งสวัสดี (2551 : 307) ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.10 – 0.309	ต่ำ
0.40 – 0.69	ปานกลาง
0.70 – 1.00	สูง